

HÍREK AZ IPARBÓL

Az Allergan és a Richter bejelentése

az 5 és 10 mg hatáserősségű uliprisztál-acetát hatóanyaggal méhmióma indikációban végzett fázis III vizsgálat pozitív eredményeiről

Az Allergan Plc. és a Richter Gedeon Nyrt. közzétették a két, folyamatban lévő fázis III klinikai vizsgálat egyikének, a Venus I-

nek a pozitív eredményeit. A vizsgálat az uliprisztál-acetát hatékonyságát és biztonságosságát vizsgálta méhmiómában szenvedő nők körében.

A vizsgálatba bevont 157 beteget véletlenszerűen osztották szét három csoportba, 101-et az 5 vagy 10 mg uliprisztál-acetát-kezelésben részesülő, 56-ot pedig a placebóval kezelt csoportba. A vizsgálat pozitív eredménnyel zárult valamennyi elsődleges, illetve másodlagos végpont tekintetében, mindkét uliprisztál-acetáttal kezelt csoport statisztikailag szignifikáns eredményt ért el a placebóval szemben ($p < 0,0001$). Az elsődleges hatásossági végpontokban azt vizsgálták, hogy a kezelt betegek hány százalékánál nem fordult elő méhúri vérzés, valamint hogy a vérzésmentes időszakot mennyi idő alatt érték el. A placebóval (1,8%) összehasonlítva mind a 10 mg-os (58,3%; $p < 0,0001$), mind az 5 mg-os (47,2%; $p < 0,0001$) csoportban szignifikánsan több betegnél nem lépett fel vérzés.

„Örülünk a klinikai vizsgálat pozitív hatásossági és biztonságossági eredményeinek. A méhmióma a méheltávolítás vezető oka az Egyesült Államokban. Az uliprisztál-acetát megteremtheti a hosszú távú, nem műtéti úton történő kezelés lehetőségét az ebben a betegségben szenvedő nők számára az Egyesült Államokban”, mondta David Nicholson, az Allergan alelnöke és a globális kutatás-fejlesztésért felelős elnöke.

A vizsgálat másodlagos végpontjai a következők voltak: azon kezelt betegek százalékos aránya, akik nem tapasztaltak méhvéризést a kezelés 11. napjától a terápia végéig, és az UFS-QOL (Uterine Fibroid Symptom and Quality of Life) aktivitási alskála kezelés végén kapott eredményének változása a kiindulási értékhez képest. A placebóval (0%) összehasonlítva szignifikánsan több betegnél nem észleltek vérzést a 11. naptól a kezelés végéig mind a 10 mg-os (58,3%; $p < 0,0001$), mind az 5 mg-os (43,4%; $p < 0,0001$) csoportban. Az UFS-QOL aktivitási alskálán mért érték javulása a 10 mg-os (59,0; $p < 0,0001$) és az 5 mg-os (52,1; $p < 0,0001$) csoportokban szignifikánsabban magasabb volt, mint a placebócsoportban (21,2).

Az UFS-QOL egy olyan kérdőív, mely a betegségre jellemző tünetekről és az egészséggel összefüggő életminőségről szóló kérdéseket tartalmaz. Ennek a kérdőívnek a használata bevett gyakorlat a méhmiómában szenvedő nők esetében, a betegségük életminőségére kifejtett hatásának vizsgálatakor.

„Nagy örömünkre szolgál az uliprisztál-acetát hatóanyaggal elért újabb jelentős eredmény, mivel az ismételt megerősíti, hogy ez a termék lehetővé teszi a nagyszámú méhmiómában szenvedő beteg gyógyszeres kezelését”, mondta Dr. Greiner István, a Richter Gedeon Nyrt. kutatási igazgatója. „Továbbra is elköteleztünk vagyunk az olyan nőgyógyászati termékek fejlesztése mellett, melyek a nők életminőségét valamennyi korosztályban javítják.”

A vizsgálat során kezeléssel kapcsolatos súlyos mellékhatás nem észleltek. Egyetlen betegnek sem kellett az uliprisztál-acetát-kezelést mellékhatás miatt abbahagynia. A leggyakoribb mellékhatások ($\geq 5\%$) az uliprisztál-acetát-kezelés alatt a hipertónia ($N = 6$), a szérum kreatin-foszfoforináz-emelkedés ($N = 5$), a hóhullám ($N = 5$) és az akné ($N = 3$) voltak.

A Venus I az első olyan klinikai vizsgálat, mely előzetes eredményeket közöl. A második klinikai vizsgálat, a Venus II eredményei 2017 első félévében várhatóak. A méhmióma kezelésére vonatkozó új gyógyszer-törzskönyvezési kérelmet várhatóan 2017-ben adják be.

Nagy Gábor

Vegyipari mozaik

Új elnök a MAGYOSZ élén. Hodász István, aki 2010-től a szövetség alelnöke volt, a leköszönő Bogsch Eriket, a Richter Gedeon Nyrt. vezérigazgatóját váltja a MAGYOSZ elnöki tisztségében. A szervezet új elnökséget is választott, a következő három évben az alelnöki feladatokat Greskovits Dávid, Katona Beatrix, Major Ferenc és Tajthy Judith látja el. Bogsch Erik – aki 10 évig irányította a szövetséget – kiemelte: „A Magyoszban arra törekszünk, hogy a nehéz helyzetekben összefogjunk a közös siker érdekében.”

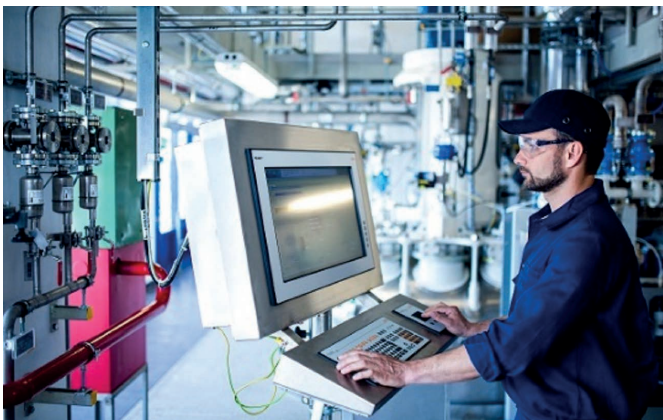
Hodász István 1991-ben végzett a SOTE Gyógyszerésztudományi Karán. A kilencvenes évek elején az angol Glaxo hazai képviselőjén, marketing területen dolgozott, majd a Sanofi-Aventisnél és elődvállalatainál 10 éven keresztül értékesítési és marketingvezetői pozíciókat töltött be. 1998-ban MBA-diplomát szerzett a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. 2006-ban csatlakozott az Egishez mint kereskedelmi igazgató, 2009 októberétől a vállalat vezérigazgatója.

A MAGYOSZ új elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy közösen kell dolgozni a gyógyszerkassza alultervezettségében rejlő kockázatok enyhítésén és célként fogalmazta meg a nagyvállalatok mellett a kis- és középvállalkozások versenyképességének erősítését is, olyan üzleti környezet megteremtését, amely lehetővé teszi a hazai gyógyszeripari KKV-k további fejlődését.

Hozzátette: az irány változatlan. A szövetség legfontosabb célja, hogy az évszázados hagyományokra visszatekintő magyar gyógyszeripar versenyképes maradjon és kiszámítható feltételek között működjön a jövőben is. A magyar gyógyszeripar évente 68 milliárd forint értékű beruházással, 76 milliárdos K+F ráfordítással és több mint 15 ezer munkahellyel járul hozzá a nemzetgazdaság teljesítményéhez, világszínvonalú készítményei révén megbecsülést és bizalmat vívott ki a hazai lakosság szemében. A magyarországi gyártók itthon kutatnak, itthon gyártanak, és elsősorban exportbevételeikből fejlesztik kutató- és gyártóbázisukat. A hazai gyógyszeripar patinás múltú, kiemelkedő értéke és értékteremtője az országnak, amit nem csak megőriznünk kell, hanem fejleszteni is kötelességünk. *(További információ: info@magyosz.org.)*

Az Egis szembemegy Ázsiával: megújul a hatóanyaggyártás. Az Egis Gyógyszergyártó Nyrt. összesen 12 milliárd forintos korszerűsítési programmal újítja meg a hatóanyaggyártást bu-

dapesti, Keresztúri úti telephelyén. A társaság közleménye szerint a beruházás épességét a távol-keleti riválisokkal szemben is. A megújuló hatóanyaggyártó bázissal a vállalat egyszerre kívánja növelni megbízható minőségű és versenyképes árú, saját előállítású hatóanyagainak arányát termékeiben és fokozni a hatóanyagexportját.

A beruházás eredményeként két új, nagy kapacitású gyártósort helyeznek üzembe, az elsőn 2016 elején indult el a termelés. Az automatizált folyamatirányítási rendszerrel ellátott, receptvezérelt gyártósorok az előírtnál is biztonságosabb működést tesznek lehetővé, alacsonyabb energiafogyasztással és kevesebb szén-dioxid-kibocsátással. Az új gyártósorok multifunkcionálisak, azaz többfajta anyag előállítására is alkalmasak, mindemellett gyorsan és rugalmasan átállíthatók egyik termékről a másikra. A beruházási program második üteme a tervek szerint 2017 márciusában fejeződik be, ekkor helyezik üzembe a második gyártósort.

A beruházásnak köszönhetően az Egis immár képes és kész versenybe szállni a lazább termelési feltételekkel, környezetvédelmi követelményekkel és alacsonyabb bérköltséggel dolgozó ázsiai gyártókkal szemben is. Az Egis a legkorszerűbb, leghatékonyabb technológiákkal kívánja megőrizni és növelni az évszázados hagyományokkal bíró hazai gyógyszeripar versenyképességét a nemzetközi riválisokkal szemben. A vállalat tervei között szerepel hagyományos hatóanyagexport piacai – Japán, Nyugat-Európa – megerősítése mellett új pozíciók megszerzése is. *(Egis-hírek, Imoport.hu)*

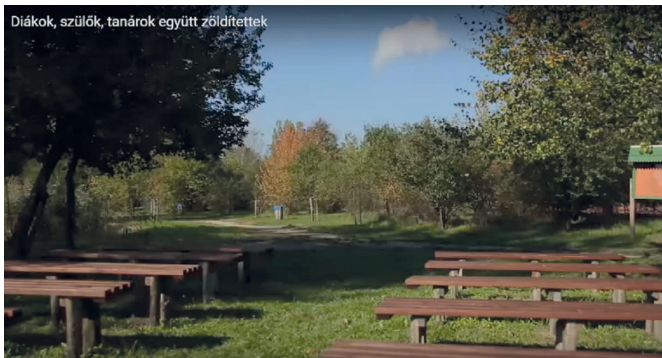
Félmillió forinttal díjazták a legzöldebb közösségeket. Egy budapesti társasház lakói, valamint kiskunhalasi környezetvédők kapták meg idén a MOL Zöldövezet Díját; összefogásukkal zöldebbé, élhetőbbé tették a környezetüket. A programban eddig 300 közösség vett részt és együttes erővel 1,5 millió négyzetméternyi területet újítottak meg – csak tavaly 30 közösség 10 foci pályányit.

A MOL 2006-ban indította útjára Magyarországon egyedülálló programját. Ez az egyetlen olyan pályázati lehetőség, amely támogatja, hogy egy ház/település lakói együtt újítsák fel közös zöldterületeiket. A legjobban sikerült munkákat díjjal is jutalmazzák, idén először ráadásul két kategóriában. A Városmajor utcai épület lakói a társasházi belső udvarok megújítása, míg a kiskunhalasi környezetvédők a település zöld területének megújítása kategóriában győztek. A díjjal 500 ezer forint pénzjutalom jár.

A budai társasház megújításában eleinte csak 3-4 család vett részt, de lassan az összes szomszéd bekapcsolódott. A régi gangos ház fiatalos átalakuláson esett át, liliommal és hortenziával díszített virágágyást emeltek, futó talajtakaró növényeket telepítettek, a legnaposabb sarokba sziklakert került, sőt még egy romantikus kerti tavacsát is építettek.

A Zöld-híd Halasi Környezetvédők Egyesületének tagjai a lakossággal együttműködve egy 3000 m²-es, elhanyagolt területet újítottak meg Kiskunhalason, hogy az több generáció számára is használható legyen. Kertjükbe több mint száz fát és cserjét ültettek, de fahíd, padok, kerékpártárolók is lettek a területen. A program aktív résztvevője volt a Kiskunhalasi Bibó István öko-gimnázium pedagógusai, diákjai és szülői közössége, valamint számos helyi támogató.

A természetvédelmi program folytatódik, az új pályázatokat ősszel kell beadni, a megvalósítási év a következő tavaszi/nyári

időszak. A díjat azok nyerhetik el, akik a legsikeresebb akció keretében a leghatékonyabb, leginkább környezetbarát módszerek felhasználásával a legszebb zöldterületet hozzák létre. (További információ: <http://molzoldovezet.hu/palyazat-sikertortenetek/>)

MOL Petrolkémia Zrt. lett a TVK-ból. Magyarország egyik legfontosabb petrolkémiai vállalata, a TVK MOL Petrolkémiai Zrt. néven folytatta működését.

A MOL számára a TVK és a petrolkémiai tevékenység integrálása a fionomítás és kereskedelem üzletágba már a kezdő lépésektől – az 1999-es részvényvásárlásoktól – kiemelten fontos stratégiai cél volt. 2004-re több-

ségi részesedést szerzett, 2015 tavaszán pedig 100 százalékos, kizárólagos tulajdonos lett az olajvállalat a TVK-ban. (Tiszaujvaros.hu)

150 éve a holnapért – 150 éves a BASF. A BASF 1865 óta a jövő kihívásaira a kémia megoldásaival válaszol. A világ legnagyobb vegyipari vállalata bemutatta, hogy milyen újításokkal teremthet fenntartható megoldásokat.

2015. április 29-én Budapesten a BASF hazai leányvállalata ünnepelte a BASF alapításának 150. évfordulóját. A Millenárison rendezett ünnepségen többek között felszólalt Dr. Pálkás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke, aki a hazai kutatás és innováció stratégiai feladatairól beszélt, illetve Dr. Réthelyi Miklós, az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke, aki az oktatásról, annak a jövőt formáló erejéről tartott előadást.

„A 150. éves jubileum egy különleges alkalom, lehetőség a visszatekintésre, ugyanakkor számunkra jövőbetekintést is jelent.

A vállalat története bizonyítja, hogy fejlődésének fő mozgatórugója az innováció és ez a trend a jövőben még inkább előtérbe kerül” – mondta Dr. Thomas Narbeshuber, a BASF Hungária Kft. ügyvezető igazgatója ünnepi beszédében. A rendezvényen ennek fényében nemcsak a vállalat múltbéli sikereit elevenítették fel, hanem a jövő kihívásaira adtak válaszokat.

A rendezvényen a résztvevők megismerhették azokat a fejlesztéseket, amelyeket a BASF az elmúlt időszakban mutatott be, és amelyek az élelmiszertermelés, a közlekedés, az energiahatékonyság, és az életminőség területén jelentenek komoly változásokat.

Kiderült, hogy kik lettek a Jövő Hősei – átadták a Jövő Hősei Tudományos Verseny díjait. A Jövő Hősei Tudományos Verseny 2015. február 3-án indult el hazánkban, a BASF kelet-európai oktatóprogramjának részeként. Az immár negyedik éve sikeresen működő Chemgeneration.com kémiai oktatóportálon meghirdetett verseny célja az volt, hogy megmutassa a fiataloknak a tudományok érdekes oldalait. A verseny mottója a „Tedd jobbá a világot a tudomány segítségével!”, melynek szellemében a diákcsoportok feladata az volt, hogy csapatvezető tanáruk segítségével kiválasszanak egy környezetükben tapasztalt problémát, majd közösen analizálják, keressenek rá megoldásokat és valósítsák is meg az elképzelésüket. A verseny fővédnöke, Dr. Réthelyi Miklós, az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság elnöke volt.

A versenyre az ország minden tájáról érkeztek nevezések, a diákcsoportok lelkesen vágtak bele a tudományos kísérletezésbe.

Volt, aki az iskolába való közlekedést reformálta meg egy mobil applikációval, mások a komposztálást és az újrahasznosítást tették be a hulladék ellen, bevonva a feladatba az egész iskolát. A szakmai zsűri döntése alapján a nyertes végül a Chemgeniuses Reloaded csapat lett a tapolcai Batsányi János Gimnáziumból. Ők túl azon, hogy megterveztek iskolájuk energetikailag gazdaságos fenntartású épületé alakítását, több más projektet is elvégeztek: komposztból készült tápoldatban növényt neveltek, majd a csírákat az iskolai büfében kínálták, valamint megoldották az iskola szelektív hulladékgyűjtését, illetve egy kerékpárból mobiltöltő állomást készítettek. A második helyezett a Jövő Hősei csapat lett a székesfehérvári Belvárosi I. István Középiskola Bugát Pál Tagintézményéből a Gaja-patak szennyezettségének vizsgálatával és a megtisztítás módszereinek bemutatásával, míg a harmadik a Rutin csapat lett a budapesti II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumból, akik egy olyan eszközt fejlesztettek, ami automatikusan kikap-

csolja a használaton kívüli hálózati fogyasztókat, például a tévét. (http://www.basf.hu/ecp2/Press_releases_hungary/20150429_150eve_a_holnapert)

435 éve alakult meg a Szegedi Tudományegyetem elődje.

2016-ban több jeles napon is emlékezünk arra, kiknek az erőfeszítései eredményeként és hogyan lett egyetemi város Szeged. Az egyetemalapító Báthory István szegedi mellszobránál 2016. május 12-én koszorút helyezett el az SZTE vezetése és az egyetem-történészek csoportja.

Egyetemalapítóként kapott mellszobrot a szegedi Nemzeti Emlécsarnokban Báthory István. A lengyel király, erdélyi fejedelem, Litvánia nagyhercege 1581. május 12-én adta ki azt az alapító oklevelet, amely lehetővé tette, hogy Kolozsvárott jezsuita akadémia kezdje meg működését.

A 435 évvel ezelőtti jeles napra emlékezve 2016. május 12-én a Szegedi Tudományegyetem polgárai nevében Martinek Tamás közkapcsolati rektorhelyettes, illetve Marjanucz László, az egyetem 1872 és 1921 közötti történetét feldolgozó második kötet főszerkesztője tisztelgett, helyezte el az emlékezés koszorúját az egyetemalapító Báthory István mellszobránál, a Dóm téri árkádok alatt. Az egyetem-történeti fordulópontokról Vajda Tamás, az SZTE Egyetemi Levéltár igazgatója, az Egyetem-történeti Bizottság titkára beszélt.

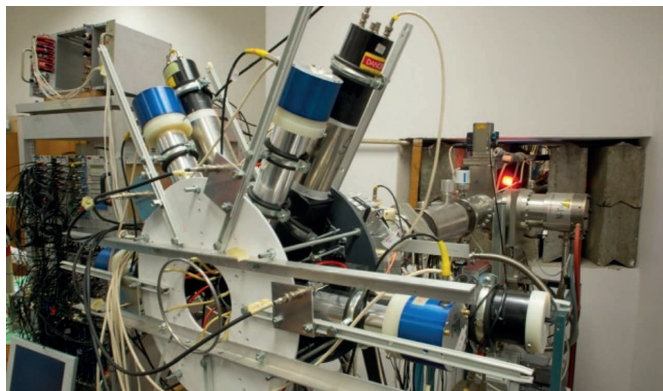
Az egyetemalapító Báthory István mellszobra 1931-ben került a szegedi Nemzeti Emlécsarnokba – idézte fel a történész. Vilnóban (Vilniusban) 1929-ben ünnepeltek egyetemalapítási évfordulót, amelyen Szegedről Iványi Béla történész vett részt. Ő hozta a Tisza-partra az 1581-es egyetemalapítás eszméjét, kezdeményezésére gyűjtötték össze a forrásokat a Báthory-szobor fölállításához.

A 435 évvel ezelőtti jeles napra emlékező 2016. május 12-i koszorúzási ünnepséggel egyetem-történeti jubileumok sorozata vette kezdetét.

A Kolozsvárról 1919-ben száműzött egyetem 1921-ben – 95 éve – talált otthonra Szegeden, ahol 1926-ban – 90 éve – kezdődtek meg a Tisza-parti egyetemi építkezések. (SZTEinfo – Újszászi Ilna, fotó: Bobkó Anna)

Amerikai fizikusok szerint eddig ismeretlen erőt találtak az MTA Atomkiban. A Nature honlapján május 25-én megjelent cikk szerint valami nagyon különleges dolgot fedeztek fel Debrecenben: a természet ötödik alapvető kölcsönhatását. A Ma-

gyar Tudományos Akadémia Atommagkutató Intézetének kísérleti eredményeit világszerte próbálják majd megismételni.

Krasznahorkay Attila és munkatársai egy elektron-pozitron spektrométerrel vizsgálták a nagyenergiás atommag-átmenetekben keletkező elektron-pozitron párok szögkorrelációját, és az előrejelzésekhez képest olyan eltérést tapasztaltak, amit a jelenlegi magfizikai ismeretek alapján nem lehet értelmezni. A megfigyelés ugyanakkor összhangban van egy új, kis tömegű semleges részecske feltételezésével, aminek a tulajdonságai egyeznek az elméletileg várható sötét fotonéval. A sötét foton a sötét anyag részecskéi közötti kölcsönhatás leírására vezették be.

A magyar kutatók által elvégzett kísérlet felkeltette a nemzetközi kutató közösség figyelmét, az elméleti és a kísérleti szakembereket egyaránt. Azonban azt gyanítják, hogy nem sötét foton sikerült kimutatni, hanem egy új, ötödik erőt, vagyis a természet ötödik alapvető kölcsönhatását (a gravitáción, az elektromágneses kölcsönhatáson, az erős és a gyenge magerőn kívül).

A bejelentésre felbolydult a fizikusközösség, és világszerte független méréseket fognak elvégezni nagyhírű laboratóriumok, hogy a debreceni MTA Atomki megfigyeléseit megerősítsék vagy megcáfolják.

Krasznahorkay Attila elmondta: kísérletükben ők a sötét kölcsönhatás közvetítő részecskéjét, a sötét foton keresték. Valójában ez egy ötödik erő, az úgynevezett sötét erő felfedezését jelentené, aminek a kutatása jelenleg nagy erővel folyik a világ nagy részecskefizikai laboratóriumaiban. A sötét foton létezésének elméletét az elmúlt években részletesen kidolgozták. Egy ugyanolyan (U1) szimmetriával rendelkező részecske lehetne, mint a foton, a látható fény kvantuma, ami az elektromágneses kölcsönhatást közvetíti. Ha azonban két egyforma szimmetriával (U1) rendelkező részecske van a természetben, akkor az elmélet szerint azok kölcsönhatása is lehetséges. Ezen kölcsönhatás erősségét a korábbi kísérleti adatok (a müon g-2 anomáliájának illesztése) alapján meg tudták határozni.

A debreceni kísérletben felfedezett részecske csatolási állandója azonban csak az elméletileg várható érték kb. tizedrészének adódott. A történetet színesíti, hogy az elmúlt év végén a sötét fotonra előre jelzett csatolási állandó tartományt kísérletileg kizárták, de ez a kizárás a Debrecenben felfedezett részecskét nem érintette. Ezt a furcsa, kis csatolási állandóval rendelkező részecskét az amerikai elméleti fizikusok egy csoportja egy speciális tulajdonságokkal rendelkező (protonokhoz kevésbé csatoló, protonfóbiának nevezett) ötödik kölcsönhatásként értelmezte. Ez keltette fel a Nature újságírójának a figyelmét.

„A méréseinket természetesen mi is folytatni fogjuk az MTA Atomki új Tandetron gyorsítójánál, egy új elektron-pozitron spektrométer segítségével. Az atommag, mint egy nagyon speciális femto-laboratórium tartalmazza az összes eddig ismert köl-

csönhatást, sőt valószínűleg az eddig ismeretlen ötödik kölcsönhatást is. Ez biztosítja számunkra, hogy erre az új kölcsönhatásra további információkat szerezzünk” – mondta Krasznahorkay Attila. (mta.hu)

Megállapodást kötött az MTA és az EMMI a felsőoktatás és a kutatás fejlesztéséért. A Magyar Tudományos Akadémia és az Emberi Erőforrások Minisztériuma közösen tesz erőfeszítéseket annak érdekében, hogy az akadémiai intézetek és a felsőoktatási szektor közötti együttműködést tovább mélyítse a képzés, a kutatás és a kutatási infrastruktúra közös használata területén. Ez a lényege annak a megállapodásnak, amelyet Lovász László, az MTA elnöke és Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere írt alá.

Az együttműködési megállapodást június 2-án az MTA Székház Képes termében írták alá

Az egyezmény szerint a felek együttműködnek azért, hogy több, a felsőoktatási intézményekkel közös akadémiai kutatócsoport jöjjön létre. A csoportok munkájához szükséges kutatási infrastruktúrát és annak működtetését az EMMI, mint az állami felsőoktatási intézmények fenntartója biztosítja.

Az MTA vállalja, hogy a fiatal egyetemi oktatók és kutatók az akadémiai intézetek kutatóival azonos feltételek mellett vegyenek részt a Lendület programban, és a kormányzat számára készítenő költségvetési tervében a program pénzügyi keretének növelését javasolja. Az EMMI azt biztosítja, hogy a program lejárta támogatású kutatói közül kutatóként vagy oktatóként az erre érdemeseket tovább foglalkoztatják az EMMI fenntartása alá tartozó felsőoktatási intézmények, és ehhez külön forrást biztosít. (mta.hu)

A TARGETEX Kft. és a Korányi Intézet eredményesen zárta izraeli kutatók bevonásával végzett közös kutatási projektjét Alzheimer-kór ellenes szerek fejlesztésére. A TARGETEX Kft., mint konzorciumvezető, 2013-ban több mint 67 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert az „EUREKA Programban való magyar részvétel támogatása” című pályázaton az Új Széchenyi Terv keretében. A közel 90 millió forintos összköltségvetésből a „BACE-1 és acetilkolinesteráz közös támadáspontú szelektív Alzheimer-ellenes szerek fejlesztése” című kutatás-fejlesztési projekt valósult meg és fejeződött be eredményesen.

„Az izraeli-magyar közös kutatás célja az volt, hogy olyan

gyógyszerjelölt (peptid, peptidomimetikus vagy peptid kapcsolt) vezérmolekulákat tervezzen és fejlesszen ki, amelyek egyidejűleg kötődnek több az Alzheimer-kórért felelős fehérje célponthoz és kedvező farmakokinetikai és szelektivitás profillal rendelkeznek” – mondta Dr. Cseh Sándor, a magyar biotechnológiai kisvállalat ügyvezetője. „Az eredményesen lezárt projektben kifejlesztett gátlószerek e betegségirányban is növelik cégünk versenyképességét illetve újabb kutatások kiindulópontjai lehetnek” – tette hozzá. (A TargetEx Kft. nyomán.)

Kitiltották a gödöllői Teva-gyár gyógyszereit az USA-ból.

Az Egyesült Államok élelmiszer- és gyógyszerbiztonsági hivatala (FDA) megtiltotta a gödöllői Teva-gyárban készült gyógyszerek importját. A tilalom két gyógyszerre nem vonatkozik.

Az FDA honlapján olvasható tájékoztatás szerint a gyártási előírások megszegése miatt sújtották importtilalommal a gyárat. A rendelkezés alól két antibiotikum képez kivételt.

A Teva infúziós szereket és vakcinákat gyártó új gödöllői központját 2012 októberében adták át. A sterilcentrumot a legmodernebb technológiával szerelték fel, a 22 milliárd forintos beruházással 15 ezer négyzetméter alapterületű gyáregység épült fel. Ez a világ egyik legnagyobb és legfejlettebb gyógyszergyára, amelyben évente 160–200 millió egységnyi sterilkészítményt állítanak elő hat gyártósoron. Az itt készült gyógyszereket Európa, Észak-Amerika és a Közel-Kelet 70 országába exportálják.

A Teva Magyarország Zrt. az izraeli Teva gyógyszeripari csoportnak, a világ vezető generikus gyógyszergyártójának tagja és a cégcsoport európai központja. A Teva 1993-ban kezdte meg magyarországi működését, kezdetben gyógyszerforgalmazóként. A debreceni Biogal gyógyszergyárat 1995-ben, a gödöllői Humán cégcsoportot pedig 2000-ben vásárolta meg.

Január vége óta a Teva önként, elővigyázatosságból minden gyártási tevékenységet felfüggesztett Gödöllőn az amerikai gyógyszerbiztonsági hatóság észrevételeinek nyomán – közölte a Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI).

A magyar hatóság tájékoztatása szerint az Amerikai Élelmiszer- és Gyógyszerbiztonsági Felügyelet január 21. és január 29. között tartott rutin hatósági ellenőrzést a Teva Gyógyszergyár Zrt. gödöllői telephelyén, és észrevételeinek nyomán a gyógyszergyár önként, elővigyázatosságból minden gyártási tevékenységet felfüggesztett Gödöllőn. Az OGYÉI egyben közölte: folyamatosan ellenőrzi a Teva gödöllői üzemét.

A gyártási tevékenység felfüggesztése után az OGYÉI február 5-én célzott vizsgálatot hajtott végre, amelyben elsősorban arra kereste a választ, mit kell tenni azért, hogy a betegek gyógyszerellátása zavartalan és minőségileg kifogástalan legyen.

Pozsgay Csilla, az OGYÉI főigazgatója a gyártóüzem bezárása kapcsán felhívta a figyelmet, hogy a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján a piacon levő termékek biztonságosak, az FDA elsősorban a gyártási körülményeket kifogásolta.

Az OGYÉI ellátásfelügyeleti tevékenysége körében tételesen értékelte az említett termékek ellátási kockázatát, kiemelt figyelmet fordítva az onkológiai készítményekre, életmentő antibiotikumokra, morfinkészítményekre és alapinfúzióra.

A hivatal kiemelte: mindent megtesznek annak érdekében, hogy a gödöllői Teva-üzem a kontrollált minőségi megfelelési szabályokat betartva újra indulhasson. (Az MTI és az mno.hu nyomán.)

Ritz Ferenc összeállítása

MKE-HÍREK

Konferenciák, rendezvények

Rendezvénynaptár

2016. július 31. – auguszt. 4.	33 th European Congress on Molecular Spectroscopy	Szeged
2016. auguszt. 28. – szept. 1.	13 th European Biological Inorganic Chemistry Conference	Budapest
2016. szeptember 20–23.	Pannon Catalysis Symposium	Siófok
2016. október	Őszi Radiokémiai Napok	
2016. október 24–26.	4 th Rubber Symposium of Countries on Danube	Szeged
2016. november 17.	Kozmetika Szimpózium	Budapest
2016. november 29–30.	Hungarocoat, 2016	Budapest

33th European Congress on Molecular Spectrochemistry

2016. július 30. – 2016. augusztus 4.
Szegei Tudományegyetem (Szeged, Dóm tér 7–8.)
Honlap és online regisztráció: <http://eucmos2016.mke.org.hu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: [Körspataky Panna,eucmos2016@mke.org.hu](mailto:KörspatakyPanna,eucmos2016@mke.org.hu)

13th European Biological Inorganic Chemistry Conference

2016. augusztus 28. – 2016. szeptember 1.
Eötvös Loránd Tudományegyetem
(Budapest, Pázmány Péter stny. 1/A)
Honlap és online regisztráció: <http://www.eurobic13.mke.org.hu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: [Schenker Beatrix, eurobic13@mke.org.hu](mailto:SchenkerBeatrix,eurobic13@mke.org.hu)

13th Pannonian International Symposium on Catalysis

2016. szeptember 19–23.
Hotel Magistern (Siófok, Beszédes József stny. 72.)
Honlap és online jelentkezés:
<http://www.pannon2016.mke.org.hu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: [Körspataky Panna, pannon2016@mke.org.hu](mailto:KörspatakyPanna,pannon2016@mke.org.hu)

4th Rubber Symposium of the Countries on the Danube

2016. október 24–26.
Hunguest Hotel Forrás
(Szeged, Szent-Györgyi Albert u. 16–24.)
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
Honlap és online regisztráció:
<http://www.rubber2016.mke.org.hu/>
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: [Schenker Beatrix, rubber2016@mke.org.hu](mailto:SchenkerBeatrix,rubber2016@mke.org.hu)

Kozmetikai Szimpózium – 2016

2016. november 17.
Hotel Bara, Budapest, Hegyalja u. 34.
Online regisztráció:
<https://www.mke.org.hu/conferences/kozmetika2016/registration>
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK: [Schenker Beatrix, beatrix.schenker@mke.org.hu](mailto:SchenkerBeatrix,beatrix.schenker@mke.org.hu)

Kedvezményes üdülés
MKE-tagoknak**Hotel Sopron**

9400 Sopron, Főenyverem u. 7.
Tel.: 99/512-261, fax: 99/311-090
E-mail: info@hotelsopron.hu; www.hotelsopron.hu/

Hunguest Hotel Béke

4200 Hajdúszoboszló, Mátyás király sétány 10.
Tel.: 52/361 411
E-mail: hotelbeke@hunguesthotels.com
http://www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/hajduszoboszló/hunguest_hotel_beke/

Hunguest Hotel Aqua-Sol

4200 Hajdúszoboszló, Gábor Áron utca 7–9.
Tel.: 52/273 310
E-mail: hotelaquasol@hunguesthotels.com
http://www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/hajduszoboszló/hunguest_hotel_aquasol/

A Magyar Kémikusok Egyesülete tagjai 10% kedvezménnyel vehetik igénybe a fenti szállodák szolgáltatásait az év bármely napján, beleértve az akciós programokat is. Az egyesületi tagságot a Titkárság igazolja. A kedvezmény az MKE-taggal egy szobában lakó társára is vonatkozik, de egy MKE-tag csak egy szobára veheti igénybe.

LXXI. No. 7–8. July–August 2016

CONTENTS

MKE's General Meeting 2016	210
<i>Flasks and computers. An interview with Professor Rita Skoda-Földes</i>	
RITA SKODA-FÖLDES	227
VERA SILBERER	
Bruckner Room Lectures	
<i>Development of kinase inhibitor small molecules</i>	229
LÁSZLÓ ÓRFI	
<i>Role of carbenes in modifying molecular reactivity: synthesis, structure – molecule tuning</i>	235
ZSOLT KELEMEN and LÁSZLÓ NYULÁSZI	
<i>Anthropic Awareness (Edited by Csaba Szántay, Jr)</i>	
(book review)	237
KATALIN KÖVÉR	
<i>Jule A. Rabo (1924–2016)</i>	239
LÁSZLÓ NÉMETH	
<i>Ferenc Billes (1934–2016)</i>	240
ILDIKÓ ZIEGLER	
<i>Scientists, buildings and an architect</i>	241
VERA SILBERER	
<i>Science on stamps. Alchemy</i>	244
CSABA BOROS	
<i>Chembits</i>	246
GÁBOR LENTE	
<i>The Society's Life</i>	248
<i>News of the Month</i>	251